كوچوك رومان: ٢

صنعت يولنده

— ٣ —

بنم فابريقابه دخولم

مراجعتمزك هفته‌سی گچمه‌مش ایدی كه بر گون مژده‌لی بر خبر ، غریب قولوبه‌مزه امید وَ شطارت گتیردی : بنی قبول ایتمش ایدیلر !..

ایرته‌سی كونی فابریقایه گیتدم . . ابتدائی ممارسه‌لره باشلامق اوزره اوستام ، بنی برقالفانك نظارتی آلتنه ویردی، چالیشمایه باشلادم. اوگوندن اعتباراً آرتیق برایشجی ، برعمله ایدم .

عمله! فقط بگا بوعنوان هیچ آغیر گیتمه‌یوردی. دمیرلردن سیم سیاه بر حاله گلن أللریمه باقدقجه ایچمدن قوپان برسه‌ویجی گوج ضبط ایده‌بیلیوردم؛ عادتا « مسعودم ! » دیه هایقیرمق ایسته‌یوردم . اوستام، یومیه‌مك شیمدیلك بش غروشدن عبارت اولدیغنی بگا تبلیغ ایتدی . . چالیشدقجه ، أوگره‌ندكجه بونك آرتاجغنی‌ده علاوه ایتمگی اونوتمادی .. دمیرك ، ثورسك شرفندن، صنعتك مزیتلرندن بحث ایتدی . بگا ، مشفق بر پدر سسیله نصیحت ایده‌رکن ثوكسوزلگمی اونوتور گبی اولویوردم. یانندن آیریلاجغم صیراده كندیسنه تشكر ایتدم .. چالیشمق وَحقیقی بر صنعت أهلی اولمق خصوصنده نه قادار حرارتلی أملر، حسلر بسله‌دیگمی تشریح ایتدم .. ممنون اولدی وَموفقیتك أك بویوك سری بو اولدیغنی أك نوازشكار برلسانله آگلاتدی . اوستامز حقیقةً أیی بر آدامدی .

— ٤ —

ناصیل یاشایوردم ؟

آنا ، اوغول آرتیق قازانابیلیوردق . . بنمكی ایله برابر قازانجمز بربوچوق مثلنی بولمشدی! أولجه اون غروشله اداره اولورکن شیمدی اون بش غروش آلیوردق . استانبولك قویتو بر كوشه‌سنده كوچوك براودا كیرالادق. آقشام اولنجه ایكی ایشجی آشیانه‌مزه دونویور ، حالله‌شیور ، اللهه شكر ایدییوردق .

مستقبله عائد أمللرله قلبمز دوپ دولو ایدی. گیجه‌لری زواللی بابامك مناقبنی یاد ایده‌ر، اونك ایچین دعاده بولونور ، صوگرا اوزون اوزون دردله‌شیردك . برآز پارا اقتصاد ایده‌رك ماوی رنكلی برایشجی ألبسه‌سی حاضرلادق ؛ شیمدی تماماً برصنعتكار سیماسی طاشیوردم. ایشدن دونجه ألبسه‌می دگیشدیریویور، باشقا برشخصیت اكتساب ایدییوردم .

آلین تری ، نه‌طاتلی برذوقدر !.. كندی قازانجیله گچینمك .. بو ، بیلسه‌گز انسانك قلبنه نه نجیب بر انشراح ویریبور !.. ایشته اونك ایچین بزده هرایسته‌دیگمزی تأمین ایده‌مه‌مكله برابر كیمسه‌یم محتاج اولمادیغمزدن دولایی كندیمزی تمامیله مسعود عد ایدییوردق. طالع آجی ماجرالر آراسنده بزه بوسعادتی‌ده طاتدیرمشدی ...

اوخ ! شیمدی آگلایورم كه آلین ترنده‌كی ذوقدن نصیب آلامایانلر حقیقی بدبختلردر .

فعالیتیالگزمادی برساحه‌یه‌منحصر دگیلدی: بدنی یورغونلغه‌ذهنی یورغونلغی‌ده علاوه‌ایتدكدن صوگرا استراحت حقی قازاندیغمه وجدانمی اینانديرا بیلیوردم . هله جمعه تعطیلی گلنجه او گونكی پروغرامك هیچ دگیشمه‌یه‌ن ماده‌سی شو اولوردی : عمومی كتبخانه‌ده مطالعه ایتمك ...

— ٥ —

یومیه‌لرمز آرتیبوردی

« كیمسه‌یه محتاج اولمایان زنگیندر » دیرلر . ایشته بزده زنگین دیمكدك. بودجه‌مزك مساعده‌سی نسبتنده حفظ الصحه‌نك كوسته‌ردیگی یولی تعقیب ایدییوردق .

آننه‌م كندینی یاواش یاواش طانیتمغه باشلامشدی ؛ بر ایكی آی صوگرا یومیه‌سی‌یگرمی غروشی بولدی . . چونكه جداً چالیشییور وَ كندی آلدیغنك برقاچ مثلنی، شو خیرپرور جمعیته قازاندیربیوردی . . بنده بر طرفدن صنعتمده ایله‌رله‌یور ، ممارسه پیدا ایدییوردم . اوستام بندن فوق العاده ممنوندی . حتی برگون آرقادا‌شلرم آراسنده شو سوزلری صرف ایده‌رك بنی التفاتلره غرق ایتدی :

— « ایی برتحصیلدن صوگرا صنعت ده، هرشی‌ده اولور . . ذهن آچیلمش . . فكر ایشله‌یور وَ گوردیگی هرفائده‌لی شیئی درحال قبول ایدییور. ایشته صنعت صاحبی بویله یتیشیر . »

بن بوتوجهلره بحق لایق اولمغه چالیشییوردم. غیرتمی آرتدیردقجه، ایله‌رله‌یور ؛ تقدیرلره مظهر اولویوردم . فابریقایه گیردیگمك دردنجی آیی دولمامش ایدی كه یومیه‌م ایكی مثلنه ابلاغ ایدیلدی. فضله اولارق فابریقه مدیری طرفندن آیریجه تقدیر كوردم . هیچ خاطرمدن چیقماز ، اوگون دیره‌كتور شو سوزلری سویله‌مشدی :

— أگر بویله جدی چالیشیرساگز هم أیی بردمیرجی اولور ، هم داها فضله قازانیرسگز . شیمدیلك یومیه‌گز برمثلی آرتییور . . فقط بر ایكی سنه صوگرا اونك برقاچ مثلنی آلاجقسگز. تحصیلگز یرنده . . ان شاالله صنعتنه صاحب بختیار بر آدام اولورسگز . .

بو بختیار ایدیجی سوزلر بكا جداً یكی بر حیات ویریبور گبی ایدی . اونلری نقل ایتدیكم زمان آننه‌م سوینجندن آغلایوردی .

برگون ، پدریمی طانیان ذاتلردن برینه تصادف ایتدم ؛ ناصیل یاشادیغمزی ، نه‌یه تشبث ایتدیگمزی صوردی . . بنده حكایه ایتدم .

فوق العاده متحسس اولدی وَ بو غیرتمزدن دولایی بزی تبریك ایتدی . أكر دمیردن برشی یاپوب كندیسنه گوتوره‌جك اولورسه‌م پك چوق ممنون اولاجغنی‌ده علاوةً سویله‌دی . بنده پك زیاده دقت وَ اعتنا گوسته‌ره‌رك گوزه‌ل برقلمتراش یایدم وَ اوكا گوتوردم . . پك چوق ممنون اولدی. چیقاركن جیبمه برشی براقیلدیغنك فرقنه واردم. چیقدیغم زمان ألمی جیبمه اوزاتدم ؛ براقیلان شی، نه‌چیقسا بگه‌نیرسگز ؟ : تام برلیرا ! . . .

قوشا قوشا آننه‌مه گوتوردم . اوده . نم سروره‌مه اشتراك ایتدی وَ صنعتی آلقیشلایان بو محترم آدامه دعالر ایتدی .

— ٦ —

واها مرفهدك ، یارا آرتیرا بیلییوردم

یومیه‌لریمز آرتمشدی . آننه‌م گیتدكجه تزاید ایده‌ن قازانجمزدن بر احتیاط آچه‌سی آییرمایی اونوتمامشدی . ایلك دفعه اولمق اوزره شخصی

Hakkı Tank Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

تشبثله قازاندیغم لیرایی احتیاط آچهسی اولارق آیبردق ؛ صوكرا ، تدارك ایتدیكمز بر قومبارا ایچینه هركون احتیاجدن فضله قالان پارایی آتییور، مینی مینی قاصامزی زنگینلهشدیریبوردق .

مع مافیه محتمز ایچین لازم كلن شیلری وجو - دمزدن قطعیاً أسیرگهمهیوردق . محتاج أك أبی برسرمایه اولدیغنی حقیله تقدیر ایتمشدك . حتی یاز موسمنده یاواش یاواش قیشلق البسهمزی ، چاماشیرمزی ، بیهجكمزی، خلاصه هر شیئمزی وسعمز نسبتنده حاضرلایوردق .

صباحلهین بز ، ایكی ایشجی وظیفه باشنه قوشویور ، چالیشیور، كندی سعیمزله كچینمكدن متولد وجدانی براستراحت ایچینده یوزویوردق . هرآی، یومیهلریمزدن مهمجه بریكون بیریكییوردی. بونلر ، آرتیق قومبارامزه صیغاماز اولمشدی . برگون بانقهیه گیتدم ، نامزه بر عائله جزدانی آلدم . . وَ اوندن صوكرا هر آی قومبارانك یكونی گوتوروب جزدانه قیدایتدیرمكه باشلادم . والدهمله برگیجه حساب ایدییوردق . . بونسبت دائرهسنده آرتاجق اولان ثروتمز بر قاچ سنه صوكرا بایاغی بر یكون تشكیل ایدهجكدی . أساساً هر ایش آدامی بویله بر پارا آییرمق مجبو - ریتندهدر . چالیشامادیغی گونلر ، خسته اولدیغی زمان باشقاسنه محتاج اولمامق ایچین بوندن أمین برچارهده یوقدر . أولجه سویلهدیگم گبی بز بو لازمهیی تقدیر ایتمشدك .

گونك برنده آننهم أوه دوندیگی زمان یوزنده داها باشقا برسهوینج محسوس ایدی . چونكه یومیهسی آرتمش ، یگرمی بش غروشه چیقمشدی . دیمك كه آرتیق حقیقی رفاه بزه یوز گوستهریبوردی . دیمك بزده گونك برنده بایاغی سرمایه صاحبی اولاجقدق ؟!

ایكنجی سنهنك یاریلرنده ایدی كه بنمدهیومیهم برمجیدیهیی بولدی. استفادهم ایكی یوزدن اولویوردی؛ هم صنعتدن ، هم ده ثروتدن .

اوچنجی سنه یومیهم اوتوز غروشی بولدی.. دردنجی سنه بومقدار قرقه چیقدی . آرتیق دمیرجیلگك مختلف شعبهلرنده اولدقجه اختصاص صاحبی اولمشدم .

[دوام ایدهجك] معلم عرفان أمین

(فوسفور) ك تاریخی

أسكی كیمیاگرلر قارا گلقده ضیا انتشار ایتدیرهن هر مادهیه فوسفور نامنی ویرییورلردی؛ فقط ، بوگون بو اسمی طاشییان یگانه جسمك كشفی ١٦٦٩ سنهسندن باشلار .

بو كشف ، هامبورغلی (براند) اسمنده بر كویلیه [فیلسوف طاشی [١] آرارکن تصادفاً] نصیب اولمشدر . بردن بره بو كشف بویوك بر ولوله وَ قیل وقالی باعث اولدی . (ویتهمبهرغ)لی كیمیاگر (ژان كونقهل) بو أثناده هامبورغ ده بولونمقده اولدیغندن (براند) دن كشفنك سرینی أللده ایتمك ایچین نه یاپمق لازمسه یاپدی ، تصور اولونا بیلهجك بالجمله مساعیسنی بواوغورده بیهوده یره صرف ایتدی ؛ بونك اوزرینه دوستلرندن اولان ، (ساقس) دوقالنی مجلس مشورت

[١] گویا مغدنلری آلتینه تحویل ایتمك قوهٔ سحریهسنی حائز طاش .

اعضاسندن (قرافت) ه خبرگونده ردی. (قرافت) اوكا جواب بیله وبرمكسزین درحال هامبورغه قوشدی وَ (كونقهل) ه اصلا اخبار ایتمهیه جگنی شرط قطعی ایله تأمین ایتدكدن صوكرا (٢٠٠ تالهر) واسطهسیله (براند) دن سرینی صاتین آلدی . دیگر طرفدن ، بریكی ، (قرافت) ك بو حركتندن فوقالعاده گوجنوب حدتلهنهرك ، مراقبی بردن بره بو قادار شدتله تحریك وتحریص ایدهن بو جسمك اساسنی بالذات كشف ایدهبیلمك ایچین ثبات ایله ایشه قویولمغه قرار قطعی ویردی. بیلدیگی برشی وارسا اوده ، یكی جسمك (بول)دن استخراج ایدلمش اولماسی ایدی . نهایت ، ثبات وَ دوام زوریله فوسفوری آییرمغه موفق اولدی. همان معاملهٔ فنیهسنی برچوق كیمسهلره مجاناً اخبار ایتدی .

بوحادثهنك زمان وقوعی أثناسنده، انكلتره ده، (روبر بووایل) ، (قرافت) ك لوندره یه قرال ایكنجی (شارل) ایله قرالیچه (نهآغووان) ه گوستهرمك اوزره گتیردیگی كوچوك بر پارچایی گورمهسی اوزرینه ، اوده كندی كندینه (بول) دن فوسفور استحصال ایتمگه موفق اولدی . فقط ، بو معاملهٔ فنیه اوزون مدت بر سر حالنده قالاجقدی . چونكه ، ایشه واقف وَ محرم اولان پك آز كیمسه واردی . نهایت ١٦٩٢ ده (هومبهرغ) مسئلهیی پارس فن آقاده - میسنك خاطراتنده، نشر ایتمگه موفق اولدی . معاملهٔ فنیه شوندن عبارت ایدی : أولا ، بول تبخر ایتدیریلوب گیریه قالان رسوب بر قاچ آی تفسخه براقیلاجق ؛ صوكرا قوم وَ براز صو ایله قاریشدیریلارق ، بو مخلوط غایت یوكسك بردرجهٔ حرارتده ، قوم و باچیقدن یاپلش برتورتونك ایچه ریسنده تقطیر ایدیلهجك .

لاكن بو عملیات هم مشكل وَ اوزون، هم ده مصرفلی ایدی. بركت ویرسین، مشهور اسوهچلی كیمیاگر (غان) فوسفورك حیوان كیمیكلرندن ده استخراجنی كشف ایدهرك ١٧٦٩ سنهسنه دوغرو تعمم ایتمگه باشلاماسنه وسیله اولدی . آز زمان صوكرا (شهئل) بو مادهلردن فوسفور استحصال ایتمك ایچین داها قولای بر اصول بولدی وَبرآز داها صوكرا فرانسز كیمیاگرلرندن (لهپهللهتیه) بو طرزی داها ریاضی وَ هندسی بر صورتده ساده لشدیرمگه موفق اولدی .

غازی كوسه میخال زاده : - لسان الدین

اوچامایان قوشلر :

دوه قوشی

دوه قوشنك اسمی ذكر اولونجه ، بویوك وَیا كوچوك ، اوچان وَیا اوچامایان بوتون قوش قانادلرینك، قانادە تحول ایتمش برر قول اولدیغنی خاطرده بولوندیرمامز لازمگلیر . وقتیله اونلرك ده بزم گیبی قوللری ، بیلكلری، أللری وَپارماقلری واردی . فقط بالآخره بونلر دگیشدی، وَ اوزرلری تویلهنهرك ، قوشلری بولوطلره یوكسهلتهن برآلت حالنی اكتساب أیلهدی .

بوگونكی اوچامایان قوشلرك أك مشهوری دوه قوشیدر وَ باعث شهرتی اولان شیده اوچامایانلرك أك بویوكلری میانده بولونماسی ، وَ تویلرینك فوقالعاده گوزهل اولماسیدر .

كوچوك رومان: ٣

صنعت يولنده

— ٧ —

نا مأمول بر ثروت !

برگون پدريمه عائد أوراقی قاريشديريركن ألمزه بر سيغورطه مقاوله‌سی گچدی . ديمك كه پدرم حياتی سيغورطه ايتديرمشدی . أساساً او تدبيرلی بابادن باشقا تورلو برحركت بكله‌نه‌مه‌زدی. همان شركته مراجعت ايتدك وَمقاوله موجبنجه تام اوچ يوز ليرا آلدق .

بو ، بزه‌ده گوزه‌ل بر درس اولدی .. وقت فوت ايتمه‌دن «تورك حيات سيغورطه‌سی يوردی» نه مراجعت ايده‌رك اونرسنه‌مدتله كنديمزی سيغورطه ايتديردك . أساساً بو نوع سيغورطه‌لر هرجهتجه فائده‌ليدر: وفات حالنده وارثلر مستفيد اولاجغی گبی صاغ قالنجه تعهد ايديلن مبالغ آلينمق صورتيله مهم برسرمايه دخی آلده ايديليور. ديمك كه فضيلتلی باباجغم ، سعيندن ماعدا بونجيب أمله‌ده استناداً اوجاغنی آچمشدی .. بزم ايچين بوندن قيمتلی برنمونه اولامازدی؛ اونك ايچين قارشيمزه چيقان بوفائده‌لی تدبيره همان مراجعت ايتدك.. آلديغمز پارا ايله‌ده صحی، گوزه‌ل بر مسكن تدارك أيله‌دك .

آرتيق بختيار بر يووايه صاحبدك .

— ٨ —

اسلام قادينلری ديكيش يوردی !

والده‌مك أبی، بر تحصيل گورديگنی بيلمه‌م سويله‌دمی ايدی ؟ او ، حيات مبارزه‌سنه آتيلالی بری پيدالاديغی برمفكوره‌يی هيچ گوزدن آييرماز اولمشدی .. مملكتمزك بوضعيف وَبيچاره عنصرينی، « قادينلری » چاليشديرمق ايچين ايلك آديمی آتمق، اونلرك حياتی أسارتدن قورتارمق ايسته‌يوردی . بو ايسه قادينلره بر سعی ورفاه افقی آچمقله قابل اولا بيليردی .

بزده حيات عائله‌يك قاراكلقدر : تورك وَاسلام قادينلری بوغاز طوقلغنه بر أركگه أسير اولورلر. دوگولمك ، سوگولمك .. خلاصه هرشی اونلر ايچين مباحدر؛ فكرلرينه قطعياً مراجعت ايديله‌ز؛ عائله حياتنده حصه‌لری همان يوق گيبيدر . هرشی مستبد زوجك أليده . . . ايشته اوقادار .

آرتيق بوشرائط داخلنده قورولان يووالرده بختيارلق تصورايتمك، يك معناسز بر خيال اولور.

شوموازنه‌سزلگك عاملری ميدانده: چونكه قادين ، عاجز ! . . . مع مافيه بونك مستثناسی يوق دگيل : بعضيلرنده قادين متحكمدر ؛ أركك ايسه دومه‌نسز بر گمی . . .

هرشيئه اويار .. حتی كندی فلاكتنی بيله كندی أليله حاضرلار . وَنهايت متقابل حرمت وَمحبت اوزرينه تأسس ايتمش برقسم عائله‌لرمز وارکه اونلر ، حقيقةً مسعود عنوانله لايقدرلر . ايشته بزم عائله‌مز بويله ايدی . لاكن مشفق آننه‌م ، مملكتك بومدهش مرضنی كشف ايتمش، آگلامشدی . ايجابنده برقادينك بوأسارت زنجيرينی قيروب بالذات حياتنی قازانماسی ايچين رفاه قاپيلرينك آچيق اولماسی لازم ايدی . ايشته والده‌م بونی تأمين ايتمك ايسته‌يوردی .

برگون عائله جزدانمی تدقيق ايتدك : بش سنه ايچنده يوز ليرادن فضله پارا بيريكديرمه‌يه موفق

اولمشدق . بو ، بزم ايچين مهم برسرمايه ايدی . والده‌م، درحال أملنه وجودويرمگه تشبث ايتدی. اونك ايچين‌ده أولا مساعی ساحه‌سنی تعيين ايتمك، وسائطی حاضرلامق وَصوگرا ياپيلان ايشلره برمخرج تدارك ايتمك لازمدی . والده‌م ، بويوك برعزم وَمستثنا برصبرله بومسأله‌لری حله چاليشدی، موفق‌ده اولدی .

ايش ، ظاهرده غايت بسيطدی : بويوك تجارتخانه‌لردن برينه چاماشير وَسائره حاضرلامق..

اورادن قوماش آلیناجق وَمعين براجرت مقابلنده ايجاب ايده‌ن أشيا ديكيله‌جكدی . فضله اولارق خارجدن گله‌جك باالجمله ديكيش ايشلرينی قبول ايتمگه‌ده‌قرار ويريلمشدی. بوشرائط داخلنده سرمايه‌جگمزله ايش گورمك قابل اولاجقدی .

نهايت اداره‌خانه آچيلدی وَبرچوق قيزلر ، قادينلر اوراده چاليشمايه باشلادی . داها ايلك گونلرده استفاده، مأمولك فوقنده‌ايدی. بويوزدن برچوق كيمسه‌لر گچنديگی گبی بزم ايچين‌ده مهمجه برمبلغ قاليوردی . كيرالاديغمز بنانك اوزرينه‌ده ايری حرفلرله شولوحه آصيلمشدی :

اسلام قادينلری ديكيش يوردی

آرتيق قادينلريمز ، أجنبی وَيا أجنبيله‌شمش موديسته‌لره گيده‌جك يرده ألبسه‌لرينی بوملی مؤسسه‌يه گتيرييورلردی. برچوق يرلردن تبريكنامه‌لر گلدی وَآننه‌مك بوتشبثی آلقيشلاندی .

— ٩ —

والده‌مك ديگر تشبثلری

غيور وَ متشبث آننه‌م بوقادارله‌ده اكتفا ايتمه‌يوردی.. مملكتمزك حياتنده أساسلی برانقلاب ياپمق عشقی ، اونی هيچ راحت براقمايوردی . بونك ايچين گوروشديگی ، طانيشديغی بر چوق اسلام قادينلرينی مختلف مقصدلره خدمت ايده‌ن خيرلی تشبثلره تشويق ايتدی وَموفق‌ده اولدی .

أك أول «طباخت شركتی» تأسيس ايتدی ؛ برچوق دول قادينلر.. يتيم، فقيرقيزلر چاليشديريلدی.

شركتك مقصدی ، اوجوز فيأتله آبونه‌لرينه يمك گوندرمكدی. ياغلر، طوپدن آلنمق صورتيله خارجدن گتيريلديگی ايچين همان هيچ بر آشجی نفاست خصوصنده اونلره رقابت ايده‌مه‌يوردی . بوسببدن داها ايلك گونده طالبلرپك زياده چوغالدی؛ اوقادارکه نهايت شركت ، صوگرادن مراجعت ايده‌ن بعضی كيمسه‌لره رد جوابی ويرمكده مضطر قالدی . مع‌مافيه لزومسز بر قناعته قاپيلمادی : فعاليتنی آرتيرمق صورتيله كيتدكجه بويودی . گنيشله‌دی وَ برچوق يرلرده شعبه‌لر آچدی . بومؤسسه يالكز قازانمايور ، عينی زمانده خلقمزه قارشی بويوك برخدمت ايفا ايدييوردی. اونلری زائد مصرفلردن، مغشوش ياغلرله ياپيلمش مضر يمكلردن قورتارمق آز برشی دگيلدی . شركت، سرمايه‌سی آرتدقجه داها يوگسك تشبثلرده بولونمقدن خالی قالمادی : طاشرالردن گلوب شوراده بوراده سفيلانه سورونه‌ن گنجلری جزئی بربدل مقابلنده رفاه‌ايله گچنديرمك اوزره «طلبه‌يوردی» آچدی وَبوصورتله مملكتك عرفان وَ ترقيسنه‌ده خدمت ايتمك شرفنی احراز ايتدی .

والده‌م ايسه دورمايور ، أملنه آديم آديم ياقلاشييوردی. برطرفدن «دوقوماچيلق شركتی» نی

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

تأسيس ايتمك صورتيله غايه‌سنده يكى بر ظفر قازاندى .. بوسايه‌ده داخلى معمولات ، مملكتك هر يرنده رواج بولدى؛ أجنبى ماللره اولان رغبت تدريجاً آزالمغه باشلادى .

بوموفقيتلر، آننه‌مه براز داها جسارت وَقوت ويردى. عشاق گيبى خالى تجارتيله معروف محللرده شركت فكرلرينى اوياندير مغه غيرت ايتدى ؛ آز زمان صوكرا «اسلام قادينلرى خاليجيلق يوردى»نى وجوده گتيردى وَدرحال فعاليت باشلادى. يورد، بوملى صنعتى ايله‌ريله‌تمك ايچين نه‌لازمسه ياپدى ؛ چوق گچمه‌دن آوروپادن بيله سپارشلر قبول ايتدى. بوفائده‌لى تشبثلر، هركسه رهبر اولدى.. مملكتك هر طرفنده بر چوق مؤسسه‌لر وجوده گلدى .. ملى و محلى صنعتلر گوز قاماشديراجق درجه‌ده موفقيتلر گوسته‌ردى . والده‌مك ، تشگيلنه دلالت ايتديگى شركتلردن برچوغى اسلامى برنام طاشيمقله برابر سائر عثمانلى عناصره قارشى قاپالى دگيلدى: اونلر ، يالكز ملى ، وَدينى غايه‌لره دگيل، وطنى وَانسانى مفكوره‌لره‌ده عينى حرارتله مربوط اولمق أملنه استناداً تأسيس ايتمشديلر .

ايشته بومقدس مفكوره ايله آننه‌م ، محدود برزمان ايچنده مهم بر انقلابك عاملى اولدى وبدايةً كنديسى گيبى فقير وَمحتاج اولان عائله‌لرى سفالت گردابندن قورتاران برقهرمان وظيفه‌سى گوردى. بوسايه‌ده‌ده يوزلرجه عاجز قادين، رفاهه دوغرو بختيار خطوه‌لرله ايله‌رله‌مگه باشلادى . فعال بر ذكا ، متين بر عزم نالر ، نه خارقه‌لر وجوده گتيرمه‌زكه ...

— ١٠ —

بن اوستا اولدم !

دورت سنه ايچنده أوگره‌نيلمه‌سى ايجاب ايده‌ن شيلرى بيتيرديگمى هنوز سويله‌مه‌دم . أوه‌ت، نهايت بن‌ده منسوب اولديغم فابريقادن برصنعت تصديقنامه‌سى آلمق صورتيله « اوستا » صفتنى قازانمغه موفق اولدم. فى الحقيقه يوكسك بر استاد اولديغمى ادعا ايده‌مه‌زدم؛ فقط هرحالده مملكتده عددى پك آزه بالغ اولانلردن برى‌ده بن ايدم . هم ، نهايت هركس بنم كيبى حياته آتيلمايورمى؟ عالم و استاد اولاق يتيشديره‌جك بر مؤسسه، بر مكتب، بردارالفنون أساساً دنياده يوق. انسان، بورالرده آنجاق موفقيتك يوللرينى أوگره‌نير وَصوكرا ذاتى مساعيسيله كمال درجه‌سنه يوكسه‌لمك امكاننى قازانير.

بوسوزلرمله دنياده موجود بوتون مؤسسه‌لرك عينى درجه‌ده اولديغنى ادعا ايدييورم ، ظن ايتمه‌يك . ألبته حاضرلامادن حاضرلامايه فرق وار. فلاكت اوراده دگيل، چاليشمايى براقمقده .

بيلمم نه‌دن ، بزم گنجلريمز گوزلرينى حكومت قاپيلرنده آچارلر . صانكه طبيعت بوتون قازانج يوللرينى اونلره قاپامشدر. حيات مبارزه‌سنده شخصى تشبثله كچينمك اونلر ايچين عادتا مجهول برشى حكمنى آلمشدر . ايشته بن ، بو بدبخت زمره أوگنده دميرجيلگمله بحق افتخار ايده‌بيليردم. بوتسلى، روحمه اويله طاتلى برحظ سه‌رپييوردى كه..

اوصيراده ازميرده آچيلان فابريقالردن برى ماكينيستلگنى بكا تكليف ايتدى. ياريم ليرايوميه ايله حواله ايديلن خدمتى قبول وَتدريجاً آرتان

براستفاده ايله اوراده اوچ سنه خدمت ايتدم .

والده‌مك قازانجى‌ده پك مكملدى .. ايكى طرفدن اقتصاد ايديلن پارا ايله عائله جزداننده‌كى يكون ، متمادياً آرتييوردى :

بن، عينى زمانده لوقوموتيفى‌ده اداره ايتمگى پك أيى بيلييوردم. عثمانلى دميريوللرى شركتلرندن برينه فابريقاده‌كى قازانجمدن داها فضله برتخصيصاتله انتساب ايتدم. بويكى ايشم ، كوچوكدن برى ايچمده ياشايان برهجرانى تسكينه مدار اولدى . قومپانيالريمزده ايش گوره‌ن بوتون ماكينيستلرك أجنبى اولماسى بنى صوك درجه متأذى ايدييوردى. بزم بوگنيش وطنمز ايچنده ماكينيستلك قابليتنى گوسته‌ره‌جك هيچ كيمسه يوقمى ؟ دييه قاچ دفعه‌لر كندى كنديمه صورمش ، اوزولمشدم . آرتيق بويله حرارتلى أمللردن صوكرا ايلك خطوه‌يى آتمانك ، انسانى نه‌درجه بختيار ايده‌جگنى سز دوشونكز .

ـ داها وار ـ معلم عرفان امين

« قاضى عبدالرحمن » ك حكايه‌لرندن :

ايكى اينجى

بر تاجرك قيمتدار ايكى اينجيسى واردى . . سياحته گيده‌ركن بونلرى يانه آلمق ايسته‌مه‌مش وَامانةً بر مجوهرجى‌يه بيراقمشدى . . عودتنده مجوهرجى ، اينجيلرى آلديغنى انكار ايتديگندن تاجر ، قاضى عبدالرحمنه گيده‌رك شكايت ايتدى. قاضى، تاجرك شكايتنه جواب ويرمگه گلن مجوهرجينك گوزلرندن يالان سويله‌ديكنى آكلامشدى . لاكن بر شى سزديرمه‌يه‌رك هر ايكيسنى‌ده ديكله‌دى وَقرارينى برقاچ گون صوكرا ويره‌جگنى سويله‌دى.

ايرته‌سى گونى تاجره يولده راستلايارق كنديسندن غائب اينجيلرك نه‌شكل وَرنكده اولدقلرينى اوگره‌ندى . درحال أوينه گيده‌رك او جنسدن دوقسان سكز اينجى‌يى برطوربايه قويدى وَمجوهرجى‌يى چاغيرتارق :

— اوغلم ، ديدى ، سن ناموسلو بر آدامه بكزه‌يورسك بو ، يوز اينجى‌يى آلده گوزه‌ل بر ايپه ديز وَيارين صباح بكا گتير . . .

مجوهرجى حاكمك كنديسنه قارشى گوسته‌رديكى أمنيتدن پك زياده مسرور اولارق قوشا قوشا دكاننه گيتدى وَ بويوك بر دقتله اينجيلرى سيلمگه باشلادى . . لاكن صايديغى وقت بونلرك يوز دگيل دوقسان سكز اولديغنى گورونجه كنديسنى بويوك بر قورقو استيلا ايتدى ... ايرته‌سى گونى قاضى‌يه نه جواب ويره‌جكدى ؟ . .

تكرار تكرار صايدى . دوشورديگنى ظن ايده‌رك دكانى باشدن آشاغى آرادى، سوقاقلرى دولاشدى، لاكن بولامايوردى ... گيدوب اينجيلردن ايكيسنى غائب ايتدم دييه‌جك اولسا درحال جزايه چارپيلاجغنه أميندى ...

بويوك براضطرابله دوشونوركن بردن بره خاطرلادى . . تاجرك كنديسنه أمانت ايتديگى ايكى اينجى‌ده بوجنسدن ايديلر ... درحال گنيش برنفس آلدى .. بونلرى گيزله‌ديكى يردن چيقارارق ديگرلريله يرلكده ديزدى وَ ايرته‌سى گون كمال أمنيتله قاضى‌يه تقديم ايتك اوزره يوله چيقدى..

عبدالرحمن ديزى‌يى صايدى . اينجيلرى يوز